

Løgtingsmál nr. xx/2017: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um Búskapargrunn Føroya (Dagføringar av endamáli umframt inn- og útgjaldspartinum)

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um Búskapargrunn Føroya
(Dagføringar av endamáli umframt inn- og útgjaldspartinum)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 82 frá 7. juni 2011 um Búskapargrunn Føroya, sum broytt við løgtingslóg nr. 170 frá 23. desember 2011 og løgtingslóg nr. 131 frá 20. desember 2016, verða gjørdar hesar broytingar:

1. § 1 verður orðað soleiðis:
“Búskapargrunnur Føroya skal stuðla undir einum sjálvberandi og langtíðarhaldfórum føroyskum búskapi við at virka fyri:
 - a) búskaparligum sjálvbjargni,
 - b) búskaparligum støðufesti/konjunkturjavning og
 - c) samhaldsfesti millum ættarlið”
2. § 2, stk. 2, verður orðað soleiðis:
“Serinntøkur eru:
 - 1) 20% av uppgjørda RLÚ I úrslitinum upp til 200 mió. kr. í avlopi, og 50% av RLÚ I úrslitinum omanfyri 200 mió. kr. í avlopi.
 - 2) Inntøkur frá einskiljing av landsins ognu.
 - 3) Flyting av fíggjarlóg landsins.

- 4) Inntøkur frá íløgurøkt landsins.
- 5) Tilfeingisinntøkur frá fiskivinnuni.
- 6) Tilfeingisinntøkur frá alivinnuni
- 7) Tilfeingisinntøkur frá kolvetnisvirksemi.
- 8) Minsta gjaldførið á 15% av BTÚ ultimo desember 2017 verður flutt grunninum sum eingangsinntøka.

§ 2, stk.3, verður strikað.

3. § 3 verður orðað soleiðis:
“§ 3. Úr Búskapargrunni Føroya verða gjøld flutt til landskassan sambært ásetingunum í stk. 2, 3, 4, 5 og 6.
Stk. 2. Av tilfeingisinntøkum grunsins frá fiskivinnuni, smb. § 2, stk. 2, nr. 5), verða inntøkur upp til 275 mió. kr. útgoldnar landskassanum, meðan tilfeingisinntøkur frá fiskivinnuni omanfyri 275 mió. kr. árliga verða útgoldnar landskassanum yvir 5 fylgjandi ár í eins stórum pørtum.
Stk. 3. Av tilfeingisinntøkum grunsins frá alivinnuni, smb. § 2, stk. 2, nr. 6), verða inntøkur upptil 175 mió. kr. útgoldnar landskassanum, meðan

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ
MINISTRY OF FINANCE

tilfeingisinntøkur frá alivinnuni omanfyri 175 mió. kr. árliga verða útgoldnar landskassanum yvir 5 fylgjandi ár í eins stórum pørtum. *Stk. 4.* Av tilfeingisinntøkum grunsins frá kolvetnisvirksemi, smb. § 2, stk. 2, nr. 7), verða 10% útgoldnar landskassanum yvir 5 fylgjandi ár í eins stórum pørtum. *Stk. 5.* Realvinningurin av íløgurøktini fyri 5

tey seinastu árin verður árliga útgoldin landskassanum, treytað av, at fæ grunsins er í minsta lagi 15% av BTÚ. *Stk. 6.* Grunnurin letur ikki landskassanum onnur gjøld ella skatt.”

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 2018

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1 Orsökir til uppskotið

Landsstýrið og samgongan hava sett sær fyri, at gera Búskapargrunn Føroya til eitt virkið búskaparamboð at røkka einum haldførum og sjálvbjargnum búskapi, ið skal styrkja samhaldsfestið millum ættarlið.

Í samgonguskjalinum stendur soleiðis: *“Búskapargrunnurin verður fingin at virka sum barlast til tess at tryggja ein haldføran og sjálvberandi búskap, ið styrkir samhaldsfesti millum ættarlið. Í Búskapargrunnin verða settar eingangsinntøkur, serinntøkur og ein partur av inntøkuvøkstrinum hjá landskassanum, tá ið hallið er vent til avlop. Hetta kann eisini seinni nýtast til at niðurlaða ríkisveitingina.*

Í 2016 samtykti Løgtingið nakrar broytingar í lógini um Búskapargrunn Føroya, soleiðis at partar av avlopi landskassans verða flutt grunninum. Í viðmerkingunum til lógaruppskotið um broytingarnar í Búskapargrunninum frá 2016, verður harumframt staðfest, at tað skulu gerast fleiri broytingar í lógini um grunnin, um Búskapargrunnur Føroya skal koma at virka sum virkið búskaparamboð, samsvarandi teimum ætlanum, sum samgongan hevur sett sær fyri í samgonguskjalinum.

Við hesum uppskotinum er ætlanin at gera ymsar tillagingar og broytingar í endamálinum, í inntøkupartinum og við útgjaldsskipanini í lógini um grunnin, soleiðis at Búskapargrunnur Føroya fæst at virka samsvarandi ætlanum samgongunar.

1.2 Endamálið við Búskapargrunni Føroya

Orðingarnar í endamálinum við grunninum verða tillagaðar soleiðis, at endamálið við grunninum verður greiðari. Búskapargrunnur Føroya skal stuðla undir langtíðarhaldføri í einum sjálvberandi føroyskum búskapi við at virka fyri búskaparligum sjálvbjargni, búskaparligum stöðufesti og samhaldsfesti millum ættarlið.

Búskapargrunnur Føroya kemur at virka sum eitt filter á inntøkusiðu landsins, har inntøkur, ið kunnu sveiggja nógv einstøk ár, t.d. landsins tilfeingisinntøkur frá fiski- og alivinnu- og kolvetnisvirksemi og eingangs inntøkur frá einskiljingum, verða beindar ígjøgnum og javnaðar yvir ár, áðrenn tær verða goldnar inn á árliku løgtingsfíggjarlógina.

Við broytingunum í lógaruppskotinum fáa vit sum frálíður bæði ein meira sjálvberandi, meira stöðugan og ein meira langtíðarhaldføran føroyskan búskap.. Samstundis vil uppsparingin í Búskapargrunni Føroya økjast. Hetta vil aftur kunna styrkja haldførið og altjóða rating Føroya.

1.3 Inntøkur grunsins

Samanborið við galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya, so verða allar inntøkur grunsins nú allýstar sum serinntøkur. Samanborið við galdandi lóg, so verða inntøkur grunsins nú víðkaðar til eisini at fevna um tilfeingisinntøkur frá fiski- og alivinnunum og minsta gjaldførið landskassans á 15% av BTÚ, sambært § 11 í lóg um Landsbanka Føroya og Føroya Váðaráð.

Minsta gjaldfórið er tó eitt eingangs inngjald á 15% av BTÚ ultimo desember 2017, sum verður flutt Búskapargrunni Føroya.

1.4 Útgjaldsskipan

Øll útgjöld úr grunninum verða flutt landskassanum. Útgjöldini úr grunninum verða býtt sundur í realvinning av íløgurøkt grunsins, landsins tilfeingisgjöld frá fiski- og alivinnuni og kolvetnisvirksemi.

Realvinningur

Realvinningurinn verður goldin úr Búskapargrunni Føroya í landskassan við einari árligari upphædd, svarandi til realvinningin av íløgurøkt grunsins seinastu fimm árinum. Tað er tó ein treyt, at fæið í grunninum, t.e. saldan á grunna kontuni, skal svara til í minsta lagi 15% av BTÚ, áðrenn realvinningur verður goldin úr grunninum.

Landsins tilfeingisinntøkur

Landsins tilfeingisinntøkur, -skattir ella –gjöld, frá fiski- og alivinnuni verða fluttar umvegis Búskapargrunn Føroya í landskassan. Landsins tilfeingisinntøkur frá fiskivinnuni upp til 275 mió. kr. og 175 mió.kr. frá alivinnuni verða goldnar beinleiðis umvegis grunnin í landskassan. Landsins tilfeingisinntøkurnar frá fiskivinnuni omanfyri 275 mió. kr. og 175 mió kr. frá alivinnuni verða javnaðar umvegis grunnin og goldnar landskassanum fylgjandi fimm árinum í fimm líka stórum pørtum. Á henda hátt verða stór árlig sveiggj av ovurstórum tilfeingisinntøkum hjá landinum frá fiski- og alivinnuni tálmaðar og javnaðar yvir fleiri ár.

Kolvetnisinntøkur

Tilfeingisinntøkur, -skattir ella –gjöld, frá kolvetnisvirksemi verða fluttar umvegis Búskapargrunn Føroya í landskassan. 10% av tilfeingisinntøkunum frá kolvetnisvirksemi verða javnaðar umvegis grunnin og goldnar landskassanum fylgjandi 5 árinum í 5 líka stórum pørtum. Á henda hátt verða stór árlig sveiggj av ovurstórum tilfeingisinntøkum frá kolvetnisvirksemi tálmaðar og javnaðar yvir fleiri ár. Hini 90% av tilfeingisinntøkunum frá kolvetnisvirksemi verða partur av fæi og íløgurøkt grunsins.

Minstagjaldfórið

Minstagjaldfórið verður partur av innistandandi í Búskapargrunni Føroya. Á henda hátt verður Búskapargrunnur Føroya og minstagjaldfórið á 15% av BTÚ savnað á einum staði, og verða bæði grunnurin og minstagjaldfórið umsitið samsvarandi ásetingum í lóg um Landsbanka Føroya og Føroya váðaráð. Í løtuni verður eftir sett, hvørt tørvur er á 15% av BTÚ í minstagjaldfóri samstundis sum innistandandi í Búskapargrunninum fer at økjast. Eftir ætlan fer at verða mælt til broyting í lóg um Landsbanka Føroya og Føroya Váðaráð soleiðis, at nevndin í Landsbanka Føroya framyvir skal koma við árligum tilmælum til landsstýrið um, hvussu nógv landsstýrið skal hava av tøkum gjaldfóri við atliti til innistandandi í Búskapargrunni Føroya, útreiðslur landsins og fíggjar- og búskaparstøðuna í og uttanfyri Føroyar.

1.5 Gildiskoma

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, hon er kunngjørd.

1.6 Ummæli og viðmerkingar til uppskotið

Uppskotið hevur ligið til almennar hoyringar á Hoyringsportalinum hjá Føroya Landsstýri.

Tá ið freistin at ummæla og gera viðmerkingar til uppskotið var farin, høvdu hesi sent ummæli og viðmerkingar til uppskotið:

Niðanfyri eru viðmerkingar Fíggjarmálaráðsins til ummælis skjölina, sum eru viðløgð uppskotinum.

Kapittul 2. Avleiðingar av uppskotinum

2.1 Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Mett verður, at uppskotið hevur við sær fíggjarligar avleiðingar fyri landið, tí uppskotið fer at tálma stórum inntøku sveiggjum frá tilfeingisinntøkum á fíggjarlógini og heldur tryggja, at landið fær eina javna inntøku frá tilfeingisinntøkum yvir ár.

Av tí at Búskapargrunnur Føroya fer at virka sum eitt virkið amboð at javna inntøkur landsins og at gera raksturin av almenna geiranum bert heftan av inntøkum frá egnum búskapi, vil hetta kunna minka fíggjarligu váðarnar hjá føroyska samfelagnum og harvið kunna styrkja altjóða ratingina. Hetta vil aftur kunna lækka rentustøðið og rentuútreiðslur yvir tíð.

Verður hugt at mettu inntøkum landskassans fyri 2017, hevði flytingin í búskapargrunnin sæð soleiðis út:

Fiskivinna: 295 mió.kr. høvdu verið fluttar í Búskapargrunnin. 275 mió.kr. høvdu verið fluttar aftur til landskassan. Hartil høvdu 20 mió.kr. verið útgoldnar í 5 líka stórum pørtum fylgjandi 5 árin.

Alivinna: 155 mió. kr. høvdu verið fluttar í Búskapargrunnin. Av tí, at upphæddin er minni enn 175 mió. kr., hevði øll upphæddin verið flutt á fíggjarlógina, meðan onki varð afturhildið til útrindan yvir komandi 5 árin.

Óvanliga stórt vinningsbýti úr BankNordik flutt sum serstøk flyting av fíggjarlóg í Búskapargrunnin á 93 mió.kr.

Íalt 113 mió.kr.

Harumframt skal minstgjaldførið flytast í grunnin. Tað merkir, at RLÚ 2 versnar við upphæddini. Hetta hevur tó onga ávirkan á fíggjarstøðu landskassans. Gjaldføri grunsins er partur av gjaldføri landskassans.

2.2 Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Mett verður, at uppskotið hevur nakað av umsiting við sær, men tað verður Landsbanki Føroya, ið kemur at umsita Búskapargrunn Føroya.

2.3 Avleiðingar fyri vinnuna

Mett verður, at uppskotið hevur ikki avleiðingar við sær fyri vinnuna.

2.4 Avleiðingar fyri umhvørvið

Mett verður, at uppskotið hevur ikki avleiðingar við sær fyri umhvørvið.

2.5 Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Mett verður, at uppskotið hevur ikki við sær avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6 Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Mett verður, at uppskotið hevur ikki við sær avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagskapir.

2.7 Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur

Mett verður, at uppskotið hevur ikki við sær avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur.

2.8 Sosialar avleiðingar

Mett verður, at uppskotið hevur ikki við sær sosialar avleiðingar.

2.9 Marknaforðingar

Mett verður, at uppskotið hevur ikki við sær marknaforðingar.

2.10 Revsing, útpanting, sektir ella onnur størri inntriv

Uppskotið hevur ongar ásetingar um revsing, útpanting, sektir ella onnur størri inntriv.

2.11 Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjöld. Skattir og avgjöld, sum sambært lógaruppskotinum skulu flytast Búskapargrunni Føroya, eru ásett í aðrari lóggávu.

2.12 Gjöld

Lógaruppskotið hevur ikki við sær gjöld. Gjöld, sum sambært lógaruppskotinum, skulu flytast Búskapargrunni Føroya, eru ásett í aðrari lóggávu.

2.13 Áleggur lógaruppskotið fólki skyldur

Lógaruppskotið áleggur ikki fólki skyldur.

2.14 Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein annan landsstýrismann ella til kommunur?

Lógaruppskotið leggur ikki heimildir til annan landsstýrismann ella til kommunur.

2.15 Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16 Hevur lógaruppskotið við sær aðrar avleiðingar?

Mett verður, at uppskotið hevur ikki við sær aðrar avleiðingar.

2.17 Yvirlit yvir avleiðingarnar av uppskotinum

FÍGGJARMÁLARÁÐIÐ
MINISTRY OF FINANCE

	Fyri landið/lands-myndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss/øki í landinum	Fyri ávísar sam-felagsbólkar/felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar/búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar				Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1, nr. 1

§ 1, stk. 1, í hesum uppskotinum verður orðað neyvari enn § 1, stk. 1, í galdandi lóg, við t.d. at nevna, at samhaldsfestni millum ættarlið er eitt av aðalmálunum við Búskapargrunni Føroya.

Til § 1, nr. 2

§ 2, stk. 2, nr. 1 í hesum uppskotinum er tann sama sum § 2, stk. 3, í galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya. Talan er sostatt bert um eina flyting av § 2, stk. 3, í galdandi lóg, har § 2, stk. 3, verður stkrikað.

§ 2, stk. 2, nr. 2 í hesum uppskotinum er tann sama sum § 2, stk. 2, nr. 2 í galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya. Talan er sostatt bert um eina flyting av § 2, stk. 2, nr. 2 í galdandi lóg.

§ 2, stk. 2, nr. 3 í hesum uppskotinum er tann sama sum § 2, stk. 2, nr. 3 í galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya.

§ 2, stk. 2, nr. 4 í hesum uppskotinum er tann sama sum § 2, stk. 2, nr. 4 í galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya.

Í § 2, stk. 2, nr. 5 er ásett, at landsins tilfeingisinntøkur frá fiskivinnuni verða fluttar í Búskapargrunn Føroya.

Í § 2, stk. 2, nr. 6 er ásett, at landsins tilfeingisinntøkur frá alivinnuni verða fluttar í Búskapargrunn Føroya.

Í § 2, stk. 2, nr. 7 er ásett, at nú verður útgaldið 10% av kolvetnisinntøkunum goldnar landskassanum yvir 5 fylgjandi ár. Í verðandi lóg er tað 12%. Við hesum verður sama prinsipp um 5 ár galdandi fyri punkt 5, 6 og 7.

§ 2, stk. 2, nr. 7 í hesum uppskotinum er tann sama sum § 2, stk. 2, nr. 1 í galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya.

§ 2, stk. 2, nr. 8. Sambært løgtingslóg um Landsbanka Føroya og Føroya Váðaráð, skal landsstýrismaðurin skipa fyri, at landsins gjaldførið í minsta lagi samsvarar við 15% av bruttotjóðarúrtøkuni í undanfarna ári. Við hesi áseting verður minsta gjaldførið landskassans á 15% av BTÚ partur av Búskapargrunni Føroya. Minsta gjaldførið landskassans á 15% av BTÚ verður hereftir tryggjað í Búskapargrunni Føroya, tí í § 5, stk. 3, er ásett, at ogn í grunninum skal vera í minsta lagi 15% av BTÚ, áðrenn realvinningur verður goldin úr grunninum.

§ 2, stk.3, verður strikað, tí henda ásetingin er flutt undir § 2, stk. 2, nr. 1 í hesum lógaruppskotinum. Talan er um konsekvensbroyting.

Til § 1, nr. 3

§ 3, stk. 1. Tað eru tvey nýggj stykki í hesum lógaruppskotinum samanborið við galdandi lóg. Stk. 5 og 6 eru nýggj í hesum uppskotinum samanborið við galdandi lóg. Talan er um konsekvensbroyting.

§ 3, stk. 2. Fyri at forða fyri, at ovurstórar tilfeingisinntøkur frá fiskivinnuni skulu skapa ov stór sveiggj á inntøkusiðuni á fíggjarlógini einstøku árinum, so verður árliga inntøkan frá tilfeingisinntøkunum frá fiskivinnuni, omanfyri 275 mió. kr., javna yvir fimm ár, og útgoldin landskassanum yvir 5 fylgjandi ár í eins stórum pørtum.

§ 3, stk. 3. Fyri at forða fyri, at ovurstórar inntøkur frá kolvetnisvirksemi skulu skapa ov stór sveiggj á inntøkusiðuni á fíggjarlógini einstøku árinum, so verður 10% av árligu inntøkuni av inntøkunum frá kolvetnisvirksemi javna yvir seks ár, og útgoldin landskassanum yvir 5 fylgjandi ár í eins stórum pørtum.

§ 3, stk. 4. Fyri at forða fyri, at ovurstórar tilfeingisinntøkur frá alivinnuni eisini skapa ov stór sveiggj á inntøkusiðuni á fíggjarlógini einstøku árinum, so verður árliga inntøkan frá tilfeingisinntøkunum frá alivinnuni, omanfyri 175 mió. kr., javna yvir fimm ár, og útgoldin landskassanum yvir 5 fylgjandi ár í eins stórum pørtum.

Í § 3, stk. 5, er ásett, at realvinningurin hjá grunninum av íløkurøktini fyri 5 tey seinastu árinum verður árliga útgoldin landskassanum, treytað av, at fæ grunsins er í minsta lagi 15% av BTÚ. Við hesi áseting verður samstundis tryggjað, at minsta innlán landskassans ongantíð fer niðurum 15% av BTÚ, samsvarandi § 11 í løgtingslóg um Landsbanka Føroya og Føroya Váðaráð.

Hetta er ein tillaging og broyting av § 3, stk. 3, í galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya, har tað er ásett, at realvinningurin hjá grunninum av íløkurøktini fyri 4 av 5 seinastu árinum, verður árliga útgoldin landskassanum, treytað av, at eginpeningur grunsins er í minsta ein tíggjunda part av BTÚ.

§ 3, stk. 6. Hetta er sama áseting, sum er ásett í § 3, stk. 4, í galdandi lóg um Búskapargrunn Føroya. Talan er um konsekvensbroyting.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Tinganes, tann ?? . ???? 2017

Kristina Háfoss
landsstýriskvinna

/Bjarni Askham Bjarnason

Fylgiskjøl

Fylgiskjal 1: Javntekstur.

Fylgiskjal 2: Ummællisskriv frá ???

Fylgiskjal 3: Ummællisskriv frá ???

Fylgiskjal 4: Ummællisskriv frá ???

Fylgiskjal 5: Ummællisskriv frá ???